

СТРАТЕГУВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ НА ІННОВАЦІЙНИХ ЗАСАДАХ

Кащена Н.Б., доктор економічних наук, професор,
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7069-8860>

Богомаз О.П., здобувач освітнього ступеня PhD,
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Підприємства торгівлі, працюючи в умовах пермакризи та військового стану, мають швидко адаптуватись до змін бізнес-середовища та, зосереджуючись на забезпеченні стійкості й мінімізації ризиків, орієнтуватись на сталий розвиток і підвищення конкурентоспроможності. Відновлення економічної активності, розвиток і набуття конкурентних переваг стають можливими за умови впровадження інновацій та відповідних стратегій [1].

Ключовим елементом управління, який дозволяє підприємствам торгівлі адаптуватися до змін бізнес-середовища, конкурентного тиску та новітніх викликів є стратегування. Його визначаємо як процес управління сталим розвитком, що передбачає розробку й виконання стратегій, сфокусованих на досягнення поставлених цілей підприємства. За новітніх викликів стратегування активізує перехід до інноваційної моделі сталого розвитку.

Різноманіття торгово-технологічних інновацій [2; 3] спонукає підприємства торгівлі розробляти стратегії інноваційного розвитку, що передбачають більшу гнучкість, ризикованість і спроможність до адаптації, ніж звичайні стратегії розвитку (табл. 1).

Для стратегічного управління сталим інноваційним розвитком підприємств торгівлі пропонується референтна модель формування і реалізації відповідної стратегії (рис. 1), що являє адаптацію результатів попередніх досліджень [4], і структурує порядок дій із розробки, втілення, контролю виконання та корегування стратегії відновлення бізнес-активності та інноваційного розвитку в умовах сучасних викликів.

Створення інноваційної стратегії – це комплексний процес, що ґрунтується на відповідній методології та передбачає оцінку умов, в яких діє підприємство торгівлі, визначення його місці, стратегічних інноваційних цілей та завдань для підвищення економічної активності та набуття конкурентних переваг. Цей процес також включає ідентифікацію основних напрямів та заходів з інноваційного розвитку,

максимально використовуючи наявні ресурси. Ефективність втілення стратегічних планів залежить від належного функціонування відповідного управлінського механізму. Тому майбутні дослідження в цій області визначаються потребою вдосконалення механізму управління сталим інноваційним розвитком підприємств торгівлі, здатного забезпечити досягнення бажаних параметрів економічного зростання в умовах швидкоплинних змін бізнес-середовища та відповідати потребам зацікавлених сторін.

Таблиця 1

Компаративний аналіз стратегій торговельного підприємства

Аспект	Стратегія розвитку	Стратегія інноваційного розвитку
Характеристика	Підхід до управління бізнесом, який зазвичай базується на збереженні стабільності, оптимізації поточних процесів та продуктів, а також відомих методів та моделей бізнесу	План або набір стратегічних дій, спрямованих на створення, впровадження та розвиток інноваційних продуктів, послуг, технологій або підходів в рамках бізнесу з метою збільшення конкурентоспроможності та стійкості на ринку
Спрямованість	Досягнення певних цілей, часто фокусуючись на ефективності, збільшенні прибутку та зменшенні ризику	Створення сприятливих умов для розвитку новацій та стимулювання їхнього впровадження в усі аспекти діяльності підприємства
Культура	Спрямована на збереження стабільності і вдосконалення існуючих процесів	Сприяє створенню атмосфери відкритості до нових ідей, експериментів та ризику
Ресурси	Використовуються для підтримки і оптимізації поточних процесів та продуктів	Направлені на створення і впровадження нових продуктів, технологій та інноваційних підходів
Співпраця	Може бути обмежена внутрішніми процесами та структурами	Активне сприяння зовнішнім партнерствам, співпраці з іншими підприємствами, стартапами та дослідницькими установами
Ризик та невизначеність	Уникання ризику та прагнення до стабільності	Гнучкість управління ризиками, відкритість до невизначеності та швидкі зміни
Інноваційні процеси	Можуть бути обмеженими і неструктурованими	Планування, структурування та постійне вдосконалення інноваційних процесів
Метрики успіху	Спрямовані на фінансові показники та ефективність поточних операцій	Включають як фінансові, так і нефінансові показники, що відображають інноваційність та вплив на довгострокову конкурентоспроможність

Рис. 1. Референтна модель стратегування сталого інноваційного розвитку підприємств торгівлі

Література:

1. Капена Н.Б. Моделювання процесу стратегічного управління економічною активністю торговельного підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 34. С. 125-134. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct34-18>
2. Інноваційний розвиток підприємств сфери торгівлі: світові тенденції та практика в Україні: монографія / за заг. ред. С.А. Давимуки. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», 2016. 432 с.
3. Нестеренко І.В., Чміль Є.Л. Диджиталізація формування облікової інформації про інноваційну діяльність суб'єктів бізнесу. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 6(06). С. 56–62. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.6-1125>
4. Капена Н.Б. Формування інноваційної стратегії управління економічною активністю підприємства торгівлі. *Підприємництво та інновації*. 2020. Вип. 11. Ч. 2. С. 37-43. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/11.24>

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ХВОРОБ ТВАРИН

Жуковський М.О., асистент,

Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6158-800X>

Недосеков В.В., доктор ветеринарних наук, професор,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ, Україна

У зв'язку з повномасштабною війною ВВП країни різко скоротився, а багато галузей економіки втратили свою провідну роль. Саме сільське господарство стало бюджетоутворюючою галуззю економіки, а забезпечення здоров'я та благополуччя тварин, і відповідно, продовольчої безпеки країни є надважливим завданням.

Економічний аналіз хвороб тварин, як один з елементів економіки здоров'я тварин вже доволі вдало інтегрувався в навчальні програми підготовки студентів провідних факультетів ветеринарної медицини світу.

Актуальним є отримання знань на стикові різних спеціальностей та забезпечення економічного обґрунтування будь-якої ветеринарної діяльності по покращенню та захисту здоров'я тварин з боку фінансування та організації заходів. На виробничому рівні економічна